

نام درس: **مطالعات اجتماعی ششم**

نام استاد: **جناب آقای مختاری**

موضوع: **فصل ۲: تصمیم گیری (درس ۳: تصمیم گیری چیست؟)**

با سلام و عرض ادب دوستان و همراهان گرامی وقت بخیر

با تدریس و بررسی **درس ۳ مطالعات اجتماعی** در خدمت شما عزیزان هستیم.

به نام خدا

حوزه های موضوعی: نظام اجتماعی، فرهنگ و هویت

مفاهیم کلیدی: مسئولیت ها و تکالیف، میراث فرهنگی

مهارت های کاوشگری: کاوش و بررسی، مشارکت، خلاقیت، برقراری ارتباط، واکنش شخصی و اظهار نظر

ارزش ها و نگرش ها: تمایل به رعایت اصول و مراحل تصمیم گیری و تفکر قبل از تصمیم گیری، علاقه

مندی به مشورت با افراد ذی صلاح و مراجعه به آنها

www.my-dars.ir

اهداف کلی:

۱. دانش آموزان در موقعیت های فرضی برای انجام فعالیت های گوناگون تصمیم گیری و اثرات و پیامد های

تصمیم ها را بررسی و مراحل تصمیم گیری را رعایت می کنند و نشان می دهند.

۲. دانش آموزان لزوم رعایت آداب اخلاقی و آموزه های دینی را در مسائل مختلف تجزیه و تحلیل می کنند و نسبت به رعایت این آموزه ها در زندگی فردی و اجتماعی تمایل نشان می دهند.

انتظارات یادگیری

انتظار می رود دانش آموزان با یادگیری این درس بتوانند :

- ۱) با افراد خانواده یا اولیای مدرسه درباره یکی از تصمیمات آنها در زندگی ، پرس و جو (مصاحبه) کنند.
- ۲) در مورد تصمیماتی که گرفته اند، فکر کنند.
- ۳) مراحل تصمیم گیری را در موقعیت های فرضی رعایت کنند.
- ۴) افراد ذیصلاح برای مشاوره را شناسایی و نام و نشانی آنها را ثبت کنند.
- ۵) یک تصمیم خوب بگیرند و آن را یادداشت کنند.
- ۶) درباره ی تصمیمات و اثرات خوب و بد آن اظهار نظر کنند.
- ۷) خاطره ای درباره پیامد های یکی از تصمیمات خود بنویسند یا بیان کنند.

فصل در یک نگاه

بسیاری از موفقیت ها و یا ناکامی ما انسان ها به تصمیم گیری و چگونگی انتخاب یک راه یا یک کار برمی گردد که این موضوع لزوم توجه و اهمیت دادن به انتخاب راه مناسب از میان راه های گوناگون و اثرات آنها و گرفتن یک تصمیم صحیح و به موقع را به ما نشان می دهد.

گروه آموزشی عصر

از این رو از سنین کودکی و نوجوانی ضرورت دارد تا دانش آموزان ما با این مقوله یک برخورد جدی و آگاهانه داشته باشند. اگرچه برخی از تصمیم گیری ها ساده و عادی هستند ولی همیشه این گونه نیست. گاه تصمیم گیری فرایند تولید و به کارگیری ملاک ها است برای انتخاب میان گزینه هایی که به نظر مشابه و برابر هستند.

هنگامی که دانش آموزان مهارت تصمیم‌گیری را کسب می‌کنند و آن را در تصمیمات روزانه خود مورد استفاده قرار می‌دهند، در می‌یابند که برای موقعیت‌های تصمیم‌گیری، نیازمند کسب اطلاعات جدید درباره ملاک‌ها و گزینه‌ها، هستند.

تصمیمات باید با ارزش‌های دینی و معیارهای عقلی هماهنگی داشته باشند از این رو مشورت کردن با افراد بزرگتر و افراد با تجربه و پخته بسیار حائز اهمیت است.

مواد و وسایل لازم:

کتاب درسی، کاربرگ‌های فعالیت

در صورت امکان کتاب‌های آموزشی و داستانی یا فیلم‌های داستانی که اثرات و جنبه‌های تصمیم‌گیری را نشان بدهد.

تصمیم‌گیری

فصل دوم
حوزه‌های موضوعی
نظام اجتماعی
فرهنگ و هویت

آیا تاکنون دقت کرده‌اید که ما هر روز تصمیم‌های زیادی می‌گیریم؟ مثلاً صبح وقتی می‌خواهیم به مدرسه برویم، ممکن است تصمیم بگیریم به جای پیاده رفتن از اتوبوس استفاده کنیم یا وقتی از مدرسه به خانه برمی‌گردیم، تصمیم بگیریم اول تکالیف درسی مان را انجام دهیم و بعد بازی کنیم. در عصر یک روز تعطیل تصمیم می‌گیریم که به اتفاق خانواده سری به فامیل بزنیم یا در خانه تلویزیون تماشا کنیم. بعضی از تصمیمات ساده و کم‌اهمیت هستند، اما برخی از تصمیمات خیلی مهم هستند. آیا می‌توانید چند نمونه از تصمیمات مهم زندگی را نام ببرید؟

چرا تصمیم‌گیری کار مهمی است؟ چگونه باید تصمیم بگیریم و از کجا بفهمیم تصمیمی که گرفته‌ایم، درست است؟

موضوع این فصل کتاب، تصمیم‌گیری است. امید است شما با آموختن مطالب این فصل و انجام دادن فعالیت‌های آن بتوانید پاسخ پرسش‌های خودتان را پیدا کنید.

www. .ir

۱۷

تصمیم‌گیری چیست؟

مراحل تدریس و ایجاد فرصت‌های یادگیری

(فضای طرح سوال را به وجود بیاورید.)

بهتر است بچه‌ها را با یک موقعیت تصمیم‌گیری مواجه کنید.

مثلاً به آن‌ها بگویید تصمیم بگیرند که جلسه‌ی درس امروز در حیاط یا کلاس یا کتابخانه برگزار شود یا در رابطه با تعیین یک مکان برای بازدید علمی تصمیم‌گیری کنند.

گفت و گویی ترتیب دهید و بگذارید دانش‌آموزان نظرات خود را با دلیل بیان کنند.

سپس پرسید آیا تصمیم‌گیری کار مهمی است؟

اجازه دهید هر سوال و پرسشی راجع به تصمیم‌گیری دارند مطرح کنند بدون آنکه پاسخی به آنها بدهید.

از دانش‌آموزان پرسید در چه کارهایی ما تصمیم‌گیری می‌کنیم و چه کارهایی اجباری هست و تصمیم نمی‌گیریم.

www.my-dars.ir

پاسخ‌ها را در روی تابلو یادداشت کنید.

کارهای اجباری....

کارهای اختیاری.....

توضیح دهید که ما در مورد **کارهای اجباری** مانند آمدن به موقع به مدرسه، مراقبت کردن خود هنگام عبور از خیابان نیاز به انتخاب یک راه از میان راه های مختلف نداریم.

انتخاب مربوط به زمانی است که برای انجام یک **کار اختیاری** راه های متعددی پیش رو دارید.

درس ۳

تصمیم گیری چیست؟

وقتی ما تصمیم می گیریم، از بین دو یا چند چیز، مواردی را انتخاب می کنیم و مواردی را کنار می گذاریم. برای مثال وقتی به کتابفروشی یا فروشگاهه ای که بازی های فکری سرگرم کننده دارد، می روید و یکی از آنها را می خرید، چیزی را انتخاب کرده اید یا بهتر بگوییم تصمیم گیری کرده اید.

اما همان طور که قبلاً گفته شد، همه ی تصمیمات ساده نیستند و گاهی موقعیت های پیش می آید که در آن راه های مختلف و متعددی وجود دارد و انتخاب یکی از آنها مشکل است.

به موقعیت های ۲، ۱ و ۳ توجه کنید و بگویید در هر یک از این موقعیت ها چه راه حل هایی وجود دارد؟ به چند روش می توان انتخاب یا تصمیم گیری کرد؟ گفت و گو کنید.

موقعیت ۱

فرض کنید فردا امتحان دارید و مادر تان هم می خواهد خواهر کوچک تان را پیش پزشک ببرد و از شما می خواهد همراهش بروید و به او کمک کنید.

۱۸

www.my-dars.ir

دانش آموزان را به چند گروه تقسیم کرده و از آنها بخواهید سه موقعیت درس سوم را مطالعه و انواع راه حل هایی را که وجود دارد ارائه دهند.

موقعیت ۱

فرض کنید فردا امتحان دارید و مادرتان هم می‌خواهد خواهر کوچک‌تان را پیش پزشک ببرد و از شما می‌خواهد همراهش بروید و به او کمک کنید.

مثال : موقعیت ۱

گزینه‌ها و راه‌حل‌های متعددی وجود دارد:

۱) با مادر خود همراه شود و از درس خواندن صرف‌نظر کند.

۲) به مادرش بگوید زودتر برگردیم که هم به دکتر برود و هم به درس برسد.

۳) با مادر خود نرود و در خانه درس بخواند.

۴) کتاب خود را همراه ببرد و در مطب دکتر مطالعه کند.

.....

مای دیرس

گروه آموزشی عصر

توجه

در این بخش، هدف اصلی پی‌بردن به این نکته است که در هر موضوع انتخاب‌ها یا گزینه‌های مختلفی وجود دارد. اجازه بدهید دانش‌آموزان همه‌ی راه‌ها را بیان کنند.

www.may-dars.ir

اکنون باید دانش‌آموزان را متوجه کنید که تصمیم‌گیری آثار و نتایج دارد.

چرا تصمیم‌گیری کار مهمی است؟

همه‌ی تصمیماتی که ما می‌گیریم، نتایج و آثاری دارند. ممکن است این آثار خوب یا بد باشند. البته بعضی از تصمیمات تأثیر زیادی بر زندگی ما دارند.

تصمیمات مهم در اخلاق و رفتار، سلامتی، وضع تحصیل و آینده‌ی ما اثر می‌گذارند. اکنون برای اینکه بهتر به آثار خوب و بد (مثبت و منفی) تصمیم‌گیری‌های بی‌بریم، فعالیت‌های ۱ و ۲ را انجام دهید.

برای این کار **فعالیت ۱** کتاب را انجام دهید یا فعالیت‌های مشابهی طراحی کنید.

فعالیت ۱

- همفکری کنید و بگویید به نظر شما هر کدام از این تصمیم‌ها مثبت است یا منفی؟ چرا؟
- هر تصمیم چه نتیجه‌ای دارد و بر چه چیزهایی اثر می‌گذارد؟
- حسن تصمیم گرفته است با دوستانش خوش اخلاق باشد و پشت سر کسی بدگویی نکند.
 - فرهاد تصمیم می‌گیرد فردا با دوستانش تفرقه‌بازی کند.
 - زهر تصمیم می‌گیرد هر روز یک ساعت، درسی را که در آن ضعیف است، بخواند.
 - امید تصمیم گرفته است که دیگر خوراکی‌های زیان‌آور مانند نوشابه نخورد.
 - الهام فردا امتحان دارد اما تصمیم می‌گیرد همه‌ی برنامه‌های مورد علاقه‌اش را در تلویزیون تماشا کند.
 - بهروز تصمیم گرفته است که در خانه منظم باشد، وسایلش را در جای خود بگذارد و به مادرش در مرتب کردن اتاق کمک کند.

گروه آموزشی عصر

بهتر است از خودتان شروع کنید و خاطره‌ای درباره‌ی یکی از تصمیمات مهم خودتان در زندگی و آثاری که بر جای گذاشته تعریف کنید. www.myschoolers.ir

بچه‌ها معمولاً دوست دارند از زبان معلمشان با زندگی او بیشتر آشنا بشوند.

سپس از دانش آموزان بخواهید آنها خاطره ای تعریف کنند و یا طبق **فعالیت شماره ۲** این کار را به خارج از کلاس موکول کنید و اجازه بدهید با فکر کردن روی تصمیمات خودشان، خاطره ای بنویسند و به کلاس بیاورند.

فعالیت ۲

خاطره ای کوتاه درباره ی یکی از تصمیم های خودتان و آثار خوب یا بد آن تعریف کنید یا بنویسید.

دانش آموزان با انجام **فعالیت ۱** برای هر یک از موارد، آثار مثبت یا منفی ذکر می کنند. شما به این فهرست اضافه کنید.

در پایان جمع بندی کنید که:

- اولاً در هر موقعیت راه حل های متعددی برای تصمیم گیری وجود دارد.
- دوماً هر تصمیم، آثار و نتایج مثبت یا منفی به دنبال دارد.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir